

Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

ЗВІТ

**про результати відвідування державної установи
«Конотопська виправна колонія (№ 130)»**

18 вересня 2024 року

місто Суми, 2024 рік

I. ВСТУП

Для виконання функцій національного превентивного механізму (далі – НПМ) відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують, видів поводження та покарання, на підставі статей 13, 19¹, 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», 18.09.2024 групою НПМ здійснено відвідування державної установи «Конотопська виправна колонія (№ 130)» (далі – ВК, установа, виправна колонія).

Відвідування здійснювали члени групи НПМ:

Бурка Олександр Володимирович, головний спеціаліст відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини (керівник групи НПМ);

Отрощенко Микола Петрович, головний спеціаліст відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

Єжкун Марина Вікторівна, представник громадської організації;

Драга Антоніна Олександрівна, експерт проєкту «Зміцнення інституційної спроможності системи захисту прав дитини шляхом проведення моніторингу ситуації з дітьми» у Сумській області;

Мельник Катерина Володимирівна, регіональний експерт із захисту прав дитини, проєкту «Сприяння процесу дотримання прав дитини шляхом посилення спроможності регіональних офісів Омбудсмана» у Сумській області.

Загальна інформація.

Установа є виправним закладом мінімального рівня безпеки з полегшеними умовами для тримання осіб жіночої статі, розміщується за адресою: вул. Батуринська, 2, м. Конотоп, Сумська область, 41607 (фото 1).

Згідно наказу Міністерства юстиції України № 1289/5 від 30.03.2022 року (у редакції наказу Міністерства юстиції України від 07.03.2024 року №627/5) на базі Установи створено дільницю для тримання засуджених до обмеження волі.

Керівництво установи:

Нестеренко Ігор Вікторович, начальник державної установи «Конотопська виправна колонія (№ 130)»;

Зенченко Євген Олегович, заступник начальника ВК з нагляду, безпеки та оперативної роботи (супроводжував групу НПМ під час відвідування).

Планове наповнення виправної колонії – 323 особи, планове наповнення дільниці для тримання засуджених до обмеження волі – 70 осіб.

У день відвідування у ВК перебувало 75 засуджених, з них:

- засуджені до позбавлення волі - 19 осіб;
- засуджені до обмеження волі - 56 осіб.

На оперативно-профілактичному обліку в установі перебувало 7 засуджених, із них: схильних до членушкоджспня – 1 особа, схильних до суїциду – 6 осіб.

У ході відвідування представникам групи НПМ надано можливість безперешкодного доступу до усіх приміщень, будівель та споруд, розташованих на території ВК.

Слід зазначити, що керівництвом установи організовано проведення ремонтних робіт для приведення у належний стан та підтримання у належному стані окремих приміщень виправної колонії, а саме: кімнат для короткострокових і тривалих побачень (фото 23, 24); приміщень їдальні установи (фото 9); житлових та підсобних приміщень відділень соціально-психологічної служби (фото 13-19). На момент відвідування проводилися будівельно-ремонтні роботи для облаштування медичної частини виправної колонії.

Окрім цього, серед позитивних здобутків виправної колонії є належний рівень роботи щодо паспортизації серед засуджених. Так, на момент відвідування не паспортизованою була лише 1 особа, засуджена до обмеження волі, візит якої до місцевого органу УДМС України для отримання паспортного документу заплановано на 19.09.2024.

На території виправної колонії розміщені житлова та виробнича зони з розташованими на них об'єктами, що знаходяться на балансі установи, яка огорожена цегляним парканом суцільного заповнення з контрольно-пропускним пунктом та територією господарчого подвір'я. Засуджені проживають у триповерховій будівлі житлового корпусу (фото 11, 12), де перший поверх відведено для тримання осіб, засуджених до позбавлення волі, а 2-й і 3-й поверхи – для тримання осіб, засуджених до обмеження волі.

Засуджені до різних видів кримінального покарання не перетинаються між собою у житлових корпусах, на виробництві, під час відвідування крамниці, виходу за межі установи чи у інших місцях.

Житлові кімнати розраховані для проживання від 4 до 10 осіб (фото 18, 19), наявні ліжка з високими перегородками, що забезпечують приватність, санітарно-гігієнічна кімната, оснащена окремою душовою кабіною та санвузлами. На поверсі розташовані: кімната для зберігання речей, окрема кімната для взуття, кімната для приготування та прийому їжі. У кімнаті загального користування є телевізор (фото 14), утримуваним особам забезпечено вільний доступ до чистої питної води.

Харчування засуджених, які тримаються в установі організовано у відповідності до вимог наказу Міністерства юстиції України від 15.06.2021 № 2160/5 «Про затвердження Положення про організацію продовольчого забезпечення у Державній кримінально-виконавчій службі України на мирний час» згідно норм харчування, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 16.06.1992 № 336 «Про норми харчування осіб, які тримаються в установах виконання покарань, слідчих ізоляторах Державної кримінально-виконавчої

служби, ізоляторах тимчасового тримання, приймальниках- розподільниках та інших приймальниках Національної поліції».

Засуджені харчуються за нормою №1А (загальна).

Видача продуктів харчування та їх заміна, в тому числі за нормою 1А, здійснюється на підставі норм харчування, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 16.06.1992 № 336 «Про норми харчування осіб, які тримаються в установах виконання покарань, слідчих ізоляторах Державної кримінально-виконавчої служби, ізоляторах тимчасового тримання, приймальниках-розподільниках та інших приймальниках Національної поліції».

В установі функціонують кухня, їдальня (фото 9) та власна пекарня.

Їжа готується відповідно до меню-розкладки продуктів, три рази на добу: сніданок, обід та вечеря.

Для забезпечення харчування засуджених згідно норми, здійснюється централізоване постачання продуктів харчування. Для харчування засуджених з початку року придбано продуктів на суму 221012,33 грн.

В установі щодня, окрім вихідних, працює крамниця для засуджених (фото 8).

При закупівлі товарів до крамниці враховується попит та побажання засуджених. Асортимент товару в крамниці протягом 2024 року налічував 200 – 285 найменувань продуктів харчування та предметів першої необхідності.

Лазне-пральне обслуговування здійснюється згідно вимог наказу Міністерства юстиції України № 849/5 від 08.06.2012. В установі організоване щотижневе миття утримуваних осіб в лазні (фото 5, 6) з обов'язковою заміною натільної та постільної білизни, рушників, та їх прання. За 8 місяців 2024 року для забезпечення санітарно-гігієнічних потреб засуджених витрачено 159,3 кг. мила та 109,4 кг. прального порошку для прання постільних речей та речового майна засуджених.

Постільними речами засуджені забезпечені згідно наказу Міністерства юстиції України №280/5 від 20.02.2012. «Про затвердження Порядку забезпечення речовим майном та норм належності речового майна для засуджених, які відбувають покарання в установах виконання покарань та слідчих ізоляторах».

Одяг засуджені використовують власний.

В установі функціонують кімнати тривалих та короткострокових побачень (фото 23, 24). Вартість послуги з надання місць у кімнатах для тривалих побачень 1 категорії (звичайні) становить 185,00 грн.; у кімнатах для тривалих побачень 2 категорії (підвищеного комфорту) - 274,00 грн.; у кімнаті для короткострокових побачень - 49,00 грн.

Для забезпечення довгострокових побачень сім'ям з дітьми, облаштовано кімнату для потреб дитини, де наявне дитяче ліжко та іграшки (фото 23, 24).

У 2024 році до 8 засуджених були застосовані заохочення, зафіксовано 25 випадків порушення встановленого порядку відбування покарання. До

дисциплінарної відповідальності притягнуто 20 засуджених, з яких 2 особи поміщалися до дисциплінарного ізолятору.

На день відвідування групи НПМ у дисциплінарному ізоляторі жодна особа не утримувалася.

Спеціальні засоби та фізична сила до засуджених у 2024 році не застосовувались.

В установі функціонує медична частина № 130 філії ЦОЗ ДКВС України в Сумській області, у приміщеннях якої на момент відвідування проводяться ремонтні роботи.

Станом на 01.09.2024 медична частина виправної колонії укомплектована медичними працівниками на 70 %, згідно штатного розпису медична частина № 130 має 10,0 штатних посад, з яких укомплектовано – 7,00 (завідувач медичної частини, лікар акушер-гінеколог, лікар-стоматолог, 4 фельдшери, 1 медична сестра). Залишаються вакантними посади: лікаря-рентгенолога – 0,5 ставки, лікаря загальної практики сімейної медицини – 1,0, лікаря-психіатра – 0,5 ставки, лаборанта – 1,0.

Медична частина виправної колонії забезпечена експрес тестами на виявлення ВІЛ-інфекції та основними медичними засобами для надання невідкладної допомоги засудженим. Випадків смерті серед засуджених за період роботи медичної частини не зафіксовано.

Медична частина забезпечена антиретровірусними препаратами у необхідній кількості за рахунок Глобального фонду боротьби зі СНІДом, туберкульозом і малярією. Отримані курси противірусних препаратів для лікування хронічного вірусного гепатиту С.

Станом на 01.09.2024 на диспансерному обліку з приводу ВІЛ-інфекції перебуває 12 засуджених, усі з яких отримують антиретровірусну терапію.

Ефективність антиретровірусної терапії контролюється на базі кабінету лабораторних досліджень Сумської міської медичної частини шляхом визначення вірусного навантаження ВІЛ-1.

За 9 місяців 2024 року випадків активного туберкульозу в установі не виявлено.

Взаємодія із територіальними закладами охорони здоров'я при отриманні невідкладної медичної допомоги засудженим перебуває на належному рівні.

У минулому та поточному роках в установі виконання покарань не фіксувались випадки епідемій та масових отруєнь.

Під час відвідування встановлено, що здобуття освіти засудженими здійснюється відповідно до Порядку організації здобуття повної загальної середньої освіти засудженими до позбавлення волі на певний строк, або довічного позбавлення волі, а також неповнолітніми особами, взятими під варту, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 25.06.2020 № 526 «Про

затвердження Порядку організації здобуття повної загальної середньої освіти засудженими до позбавлення волі на певний строк або довічного позбавлення волі, а також неповнолітніми особами, взятими під варту». В установі наявна бібліотека, фонд якої застарілий та потребує оновлення, навчальний процес організовано в окремому кабінеті (фото 22), для навчання також є комп'ютери та два планшети для забезпечення освітнього процесу.

З'ясовано, що із засудженими, які перебувають у виправній колонії постійно працюють фахівці із соціально-виховної і психологічної роботи. Зокрема, реалізується програма «Я мама», під час якої здійснюється індивідуальна робота з жінками щодо відповідального материнства та попередження сирітства.

Разом з тим, слід зазначити, що режим та внутрішній розпорядок дня в установі є суворо регламентованим, розробленим таким чином, що весь час засуджені мають можливість зайнятися корисною діяльністю (працювати, навчатися, читати, займатися спортом).

Зокрема, для проведення активного дозвілля, наявний вільний доступ до прогулянкового дворику з наявним спортивним інвентарем (фото 4).

Слід зазначити, зовнішній вигляд території виправної колонії, будівель, житлових приміщень для засуджених та службових приміщень персоналу перебувають у задовільному технічному стані (фото 2, 3, 11 та інші).

З метою безпеки засуджених, які перебувають у виправній колонії, в умовах воєнного стану в установі наявне найпростіше укриття для розміщення 300 осіб. Найпростіше укриття на випадок довготривалого перебування під час сигналу «Повітряна тривога» укомплектовано сидячими місцями та запасом питної води.

Групою НПМ проведено опитування 35 засуджених. Під час спілкування із засудженими інформації про випадки катувань, жорстокого, нелюдського або такого, що принижує гідність, поводження з ними з боку персоналу установи до представників групи НПМ не надходило.

Додаток: фотоматеріали на 4 арк. в 1 прим.

Керівник групи НПМ
Головний спеціаліст Відділу сприяння роботі
регіональних представництв Секретаріату
Уповноваженого Верховної Ради України
з прав людини

Олександр Бурка

Додаток: фото до звіту

Фото 1

Фото 2

Фото 3

Фото 4

Фото 5

Фото 6

Фото 7

Фото 8

Фото 9

Фото 10

Фото 11

Фото 12

Φoto 13

Φoto 14

Φoto 15

Φoto 16

Φoto 17

Φoto 18

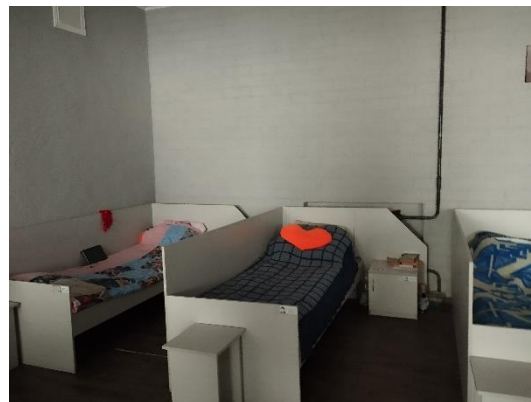

Фото 19

Фото 20

Фото 21

Фото 22

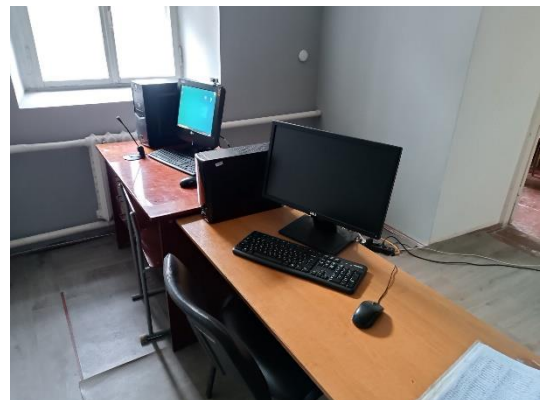

Фото 23

Фото 24

